

Wyzwania w zakresie ograniczenia nadużyć na rynku finansowym z perspektywy Prezesa UOKiK

Warszawa, 24 września 2019

Rynek usług finansowych - dzisiaj

Współczesne wyzwania rynku

Jak nadążyć za rynkiem...

- **Tempo zmian: rewolucja – czy ewolucja?**
- **Jak rynek „ucieka” konsumentom i regulatorom?**
- **„Szycie na miarę” – czy misselling?**
- **Czy nowe kanały komunikacji przekładają się na lepszą komunikację z konsumentem?**
- **Transgraniczność**

Zjawiska na rynku usług finansowych

- **Coraz bardziej skomplikowane produkty**
– kierowane do coraz szerszego kręgu konsumentów
- **Silna konkurencja na rynku usług finansowych**
– presja na sprzedaż/uproduktowanie
- **Wprowadzenie w błąd – czy niezrozumienie oferowanej usługi przez konsumenta**
- **Zjawisko missellingu – pojęcie zyskuje na znaczeniu**

Praktyka Prezesa UOKiK

Nadużycia - wspólny mianownik

- **Brak rzetelności w udzielaniu informacji na etapie oferowania, zawierania i wykonywania umowy (charakter usługi, ryzyko, warunki, koszty i opłaty),**
- **Wprowadzenie w błąd co do oferowanych zysków,**
- **Przerzucanie ryzyka na konsumenta – niesymetryczny rozkład ryzyka,**
- **Misselling – oferowanie usługi niedostosowanej do potrzeb,**
- **Niedozwolone postanowienia umowne,**

Praktyka Prezesa UOKiK

Nadużycia - wspólny mianownik

- **Nietransparentność odpowiedzialności instytucji finansowej, firmy inwestycyjnej, firmy pośredniczącej w procesie oferowania i zawierania umowy**
- **Piramidy finansowe – nadużycie czy przestępstwo?**
- **Unikanie odpowiedzialności w usługach transgranicznych**

Kompetencje Prezesa UOKiK

Działania UOKiK - przełożenie na przedsiębiorców

- Przełożenie bezpośrednio – decyzje administracyjne
- Nakaz zaprzestania stosowania naruszeń
- Usunięcie skutków praktyk naruszających ZIK
- Sankcja w postaci kary w wysokości do 10% obrotu w roku poprzedzającym (za każdą praktykę naruszającą ZIK)
- Decyzja tymczasowa
- Rygor natychmiastowej wykonalności
- Tajemniczy klient

Kompetencje Prezesa UOKiK

Działania UOKiK - przełożenie na konsumentów

- Przełożenie pośrednie: decyzje Prezesa Urzędu – nie dotyczą bezpośrednio i indywidualnie konsumentów (interes zbiorowy)
- Decyzje Prezesa Urzędu – jako prejudykat w indywidualnych postępowaniach sądowych konsumentów
- Edukacyjne – informacje o decyzjach UOKiK wskazówką dla konsumentów w analizie własnych spraw
- Istotny pogląd w sprawie

Postulaty Prezesa UOKiK

- wprowadzenia **rozwiązań** mających na celu **usprawnienie wymiany informacji** pomiędzy organami administracji – zrealizowana w stosunku do UKNF)
- **eliminacja nieuczciwych sprzedawców** z rynku: rejestr sprzedawców usług finansowych,
- wprowadzenia **możliwości nakładania kary pieniężnej na osobę zarządzającą** – wprowadzono od 1 stycznia 2019 r.,
- wprowadzenie regulacji dot. limitu wynagrodzenia prowizyjnego, w tym maksymalnych różnic wysokości prowizji,

Postulaty Prezesa UOKiK

- **zakazania używania sformułowania „doradca” lub „doradca klienta” przy tytułowaniu pracowników banku oraz pośredników,**
- **wprowadzenia obowiązku nagrywania procesu sprzedaży konsumentom produktów finansowych,**
- **umożliwienia wydawania tzw. ostrzeżeń konsumenckich również na etapie postępowania wyjaśniającego – obecne brzmienie art. 73a uokik daje bowiem taką możliwość dopiero w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów,**

Postulaty Prezesa UOKiK

Postulaty wynikające z **Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2394** z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów, które **wejdzie w życie z dniem 17 stycznia 2020 r.**

Postulaty Prezesa UOKiK

Rozporządzenie poszerza kompetencje jakimi powinny dysponować organy ochrony konsumentów w zakresie:

- wprowadzenia możliwości **zwrócenia się o wszelkie istotne informacje do dowolnego publicznego organu, podmiotu lub agencji** w państwie członkowskim, w tym do dostawców usług płatniczych, internetowych i telekomunikacyjnych,
- wprowadzenia **możliwości przeprowadzania u przedsiębiorcy przeszukania pomieszczeń i rzeczy również w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów** – obecne brzmienie art. 105n uokik przewiduje takie uprawnienie jedynie w toku postępowania antymonopolowego,

Postulaty Prezesa UOKiK

- wprowadzenia możliwości skorzystania z **instytucji zakupu kontrolowanego**, który umożliwi skontrolowanie samego procesu sprzedaży usługi finansowej oraz zawarcia umowy, nie tylko samego procesu oferowania usługi,
- wprowadzenia **możliwości blokowania stron internetowych**, za pośrednictwem których dochodzi do naruszenia interesów konsumentów,
- wprowadzenia możliwości **badania przepływów finansowych**,
- **ułatwienia wymiany informacji** między organami ochrony konsumentów państw członkowskich UE i **wzmocnienie pozycji tych organów w sprawach transgranicznych**.

Dziękuję za uwagę

ARTUR ZWALIŃSKI

www.uokik.gov.pl

